

Р Е Ш Е Н И Е

К А Р А Р

2021 елның 15 ноябере

Болгар ш.

№ 14-3

«Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы» муниципаль берәмлегенең контроль-хисап палатасы турында» нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләренн контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенн гомуми принципнары турында» Федераль законга һәм Россия Федерациясенн аерым закон актнарына үзгәрешләр кертү хакында» 2021 елның 1 июлендәге 255-ФЗ номерлы Федераль закон кабул ителүгә бәйле рәвештә Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Советы «Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләренн контроль-хисап органнары эшчәнлеген оештыруның гомуми принципнары турында» 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль законга туры китерү максатнарында

КАРАР ИТТЕ:

1. «Спас муниципаль районының Контроль-хисап палатасы турында» Нигезләмәне расларга (кушымта итеп бирелә).

2. Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Советы карарының үз көчен югалтуын танырга:

2.1 2014 елның 13 мартындагы 39-4 номерлы «Спас муниципаль районының контроль-хисап палатасы турында» нигезләмә;

2.2 «Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы» муниципаль берәмлегенн контроль-хисап палатасы турында» 2014 елның 13 мартындагы 39-4 номерлы Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Советы карарына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү хакында» 2019 елның 24 июнендәге 39-5 номерлы карары.

3. «Спас муниципаль районы» муниципаль берәмлегенн Контроль-хисап палатасы Рәисе В.Н.Авдеевны «Спас муниципаль районының контроль-хисап палатасы турында» нигезләмәне теркәүне тәмин итәргә.

4. Әлеге карарны Спас муниципаль районының рәсми сайтында бастырып чыгарырга [http:// www.spasskiy.tatarstan.ru](http://www.spasskiy.tatarstan.ru) һәм хокукый мәгълүматның рәсми сайтында (<http://http:pravo.tatarstan.ru>).

Спас муниципаль районы башлыгы урынбасары

С.И. Тюнөв

Татарстан Республикасы «Спас муниципаль районы» муниципаль
берәмлегенәң контроль-хисап палатасы турында
нигезләмә

1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1 статья. Контроль-хисап палатасы статусы

1. Татарстан Республикасы «Спас муниципаль районы» муниципаль берәмлегенәң Контроль-хисап палатасы (алга таба - Контроль-хисап палатасы) Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Советы (алга таба - район Советы) оештыра торган тышкы муниципаль финанс контроленәң даими эшләүче органы һәм аңа хисап бирүче органы булып тора.

Контроль-хисап палатасының оештыру-хокукый формасы-муниципаль казна учреждениесе.

2. Контроль-хисап палатасы оештыру һәм функциональ бәйсезлеккә ия һәм үз эшчәнлеген мөстәкыйль башкара.

3. Контроль-хисап палатасының эшчәнлегенә туктатыла алмый, шул исәптән район Советы вәкаләтләренәң срогы яисә вакытыннан алда туктатылуына бәйле рәвештә дә.

4. Контроль-хисап палатасы жирле үзидарә органы булып тора, юридик зат хокукларына ия, үз исеме булган һәм Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы гербы төшерелгән герб мөһерә һәм бланклары бар (алга таба - Район).

5. Контроль-хисап палатасы үз эшчәнлегенә мәсьәләләргә буенча хокук ижат инициативасы хокукына ия.

6. Контроль-хисап палатасының тулы исеме: Татарстан Республикасының «Спас муниципаль районы» муниципаль берәмлегенәң контроль-хисап палатасы.

Кыскартылган исем: «Спас муниципаль районы» МБ контроль-хисап палатасы.

7. Урнашу урыны: Татарстан Республикасы, Болгар шәһәрә.

Юридик адрес: 423450, Татарстан Республикасы, Болгар шәһәрә, Нагаев урамы, 22 нче йорт.

**2 бүлек. Контроль-хисап палатасының хокукый нигезләргә һәм
эшчәнлек принциплары**

2 статья. Контроль-хисап палатасы эшчәнлегенәң хокукый нигезләргә

Контроль-хисап палатасы үз эшчәнлеген Россия Федерациясе Конституциясе, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, «Россия Федерациясе

субъектларының һәм муниципаль берәмлекләренң контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенң гомуми принциплары турында» 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба - 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль закон), Россия Федерациясенң башка федераль законнары һәм норматив хокукый актлары, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, «Татарстан Республикасы субъектларының контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенң аерым мәсьәләләре турында» 2012 елның 17 маендагы 21-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасының башка законнары һәм норматив хокукый актлары, район Уставы һәм башка норматив хокукый актлары, әлеге Нигезләмә нигезендә гамәлгә ашыра.

3 статья. Контроль-хисап палатасы эшчәнлеге принциплары

Контроль-хисап палатасы эшчәнлеге законлылык, объективлык, нәтижелелек, бәйсезлек, ачыклык һәм хәбәрдарлык принципларына нигезләнә.

3 бүлек. Контроль-хисап палатасының составы һәм аны төзү тәртибе

4 статья. Контроль-хисап палатасының составы

1. Контроль-хисап палатасы рәис, аудиторлар составында төзелә.
2. Контроль-хисап палатасы рәисе муниципаль вазыйфаларны били.
3. Контроль-хисап палатасы рәисләренң һәм аудиторларының вәкаләтләре срогы Советның вәкаләтләре срогын тәшкил итә.

Контроль-хисап палатасында Контроль-хисап палатасы коллегиясе төзелә, аның составына Контроль-хисап палатасы рәисе, рәис урынбасары һәм аудиторлары керә.

Контроль-хисап палатасы аппараты составына инспекторлар һәм башка штат хезмәткәрләре керә. Контроль-хисап палатасы инспекторларына тышкы муниципаль финанс контролен оештыру һәм турыдан-туры уздыру бурычлары йөкләнә.

4. Контроль-хисап палатасы хезмәткәрләренң хокуклары, бурычлары һәм жаваплылыгы 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль закон, Муниципаль хезмәт турындагы законнар, хезмәт законнары, хезмәт хокукы нормалары һәм контроль-хисап палатасы регламенты булган башка норматив хокукый актлар белән билгеләнә.

5. Контроль-хисап палатасының штат саны район Советы тарафыннан контроль-хисап палатасы Рәисе тәкъдиме белән билгеләнә. Законнар белән йөкләнгән вәкаләтләренә үтәү кирәклеген исәпкә алып, Контроль-хисап палатасының оештыру һәм функциональ бәйсезлеген тәэмин итү.

6. Контроль-хисап палатасының структурасы һәм штат расписаниесе контроль-хисап палатасы рәисе тарафыннан контроль-хисап палатасына йөкләнгән вәкаләтләрдән чыгып Контроль-хисап палатасын тотуга билгеләнгән бюджет ассигнованиеләре чикләрендә раслана.

5 статья. Контроль-хисап палатасы рәисе һәм аудиторлар вазыйфасына билгеләп кую тәртибе

1. Контроль-хисап палатасы рәисе үз вазыйфасына тәкъдим ителгән кандидатуралар арасыннан район Советы тарафыннан билгеләнә:

- 1) Район башлыгы;
- 2) район Советы депутатлары тарафыннан - район Советы депутатларының билгеләнгән саныннан кимендә өчтән бере.

2. Контроль-хисап палатасы рәисе вазыйфасына кандидатуралар, гамәлдәге контроль-хисап палатасының вәкаләтләре тәмамланьрга ике айдан да соңга калмыйча, район Советына тапшырыла.

3. Контроль-хисап палатасы рәисе вазыйфасына тәкъдим ителгән кандидатураларны караганда, Спас муниципаль районы Советы элге Нигезләмәнең 6 статьясында билгеләнгән квалификация таләпләренә кандидатура туры китерү турындагы бәяләмә өчен Татарстан Республикасы Хисап палатасына мөрәжәгать итәргә хокуклы.

Контроль-хисап палатасы рәисе урынбасары һәм аудиторлары Контроль-хисап палатасы рәисе тәкъдим иткән кандидатуралар арасыннан район Советы вазыйфасына билгеләнә.

4. Контроль-хисап палатасының рәисен, рәис урынбасарын, аудиторларын билгеләү турындагы карар район Советы депутатларының билгеләнгән саныннан күпчелек тавыш белән кабул ителә.

6 статья. Контроль-хисап палатасы рәисе һәм аудиторлары вазыйфаларына кандидатураларга таләпләр.

1. Контроль-хисап палатасының аудитор, рәисе вазыйфасына түбәндәге квалификация таләпләренә туры килә торган Россия Федерациясе гражданны билгеләнә:

- 1) югары белем булу;
- 2) дәүләт, муниципаль идарә, дәүләт, муниципаль контроль (аудит), икътисад, финанс, юриспруденция өлкәсендә кимендә биш ел эшләү тәҗрибәсе;

3) Россия Федерациясе Конституциясен, федераль законнарны, шул исәптән Россия Федерациясенә бюджет законнарын һәм бюджет мөнәсәбәтләрен җайга сала торган башка норматив хокукый актларны, коррупциягә каршы тору турында Россия Федерациясе законнарын, конституцияне (установка), Татарстан Республикасы законнарын, башка норматив хокукый актларны, Спас муниципаль берәмлеге уставын һәм башка муниципаль хокукый актларны, шулай ук Россия Федерациясе Хисап палатасы тарафыннан расланган Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләренә контроль һәм эксперт-аналитик чараларын уздыру өчен тышкы дәүләт һәм муниципаль аудит (контроль) стандартларына гомуми таләпләренә белү.

2. Әлге Нигезләмәнең 5 статьясындагы 3 өлешендә каралган очракта, контроль-хисап палатасы рәисе вазыйфасына кандидатураларның әлге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән квалификация таләпләренә туры килүен тикшерү үткәрү тәртибе Татарстан Республикасы Хисап палатасы тарафыннан билгеләнә.

3. Россия Федерациясе гражданы контроль-хисап палатасының рәисе һәм аудиторы вазыйфасына түбәндәге очракларда билгеләнә алмый:

- 1) аның алынмаган яисә юкка чыгарылмаган хөкем ителүе булу;
- 2) аны закон көченә кертгән суд карары белән хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалану сәләте чикләнгән дип тану;
- 3) дәүләт серен тәшкил иткән һәм федераль закон белән саклана торган башка серне тәшкил иткән белешмәләргә кертүне рәсмиләштерү процедурасын узудан баш тарту, әгәр граждан дөгъва кыла торган вазыйфасы буенча бурычларны үтәү мондый мәгълүматлардан файдалану белән бәйлә булса.

4) Россия Федерациясе гражданлыгын туктату яисә чит дәүләт гражданлыгы (подданствосы) булу йә яшәүгә рөхсәт алу яисә Россия Федерациясе гражданының чит ил территориясендә даими яшәү хокукын раслый торган башка документ алу.

4. Контроль-хисап палатасы рәисе һәм аудиторлары район Советы рәисе, район башлыгы, Башкарма комитеты житәкчесе, район территориясендә урнашкан суд һәм хокук саклау органнары житәкчеләре белән (ата-аналар, ир белән хатын, балалары, абыйлы-энеле, апалы-сеңелле, шулай ук бертуганнары, апалы-сеңелле, ата-аналар, ир белән хатынның балалары һәм ир белән хатын) якын туганлык яки үзлектә (ата-аналары, балалары, балалары, балалары, туганнары) була алмыйлар.

5. Контроль-хисап палатасы рәисе һәм аудиторлары, мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлектән тыш, башка түләүле эшчәнлек белән шөгыйльләнә алмый.

6. Контроль-хисап палатасы рәисе һәм аудиторлары, шулай ук күрсәтелгән вазыйфаларны биләүгә дөгъва кылучы затлар үзләренә керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында, муниципаль норматив хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә тапшырырга тиеш.

Бүлек 4. Контроль-хисап палатасының вазыйфаи затларының хокукый статусы гарантияләре

7 Статья. Контроль-хисап палатасының вазыйфаи затларының статусы гарантияләре

1. Рәис һәм аудиторлар Контроль-хисап палатасының вазыйфаи затлары булып торалар.

2. Вазыйфаи вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга комачаулау яки алар тарафыннан кабул ителгән карарларга йогынты ясау максатларында Контроль-хисап палатасының вазыйфаи затларына нинди дә булса формада йогынты ясау контроль-хисап палатасының вазыйфаи затларына карата көчләнү, мәсхәрәләү, шулай ук Контроль-хисап палатасының вазыйфаи затларына карата яла ягу яисә аларның эшчәнлегенә турында белә торып ялган мәгълүмат тарату Россия Федерациясе законнарында һәм (яисә) Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән жаваплылыкка китерә.

3. Контроль-хисап палатасының вазыйфаи затлары судьяларны, хокук саклау һәм контрольдә тоту органнарының вазыйфаи затларын дәүләт яклавы турында Россия Федерациясе законнары һәм Россия Федерациясенә башка

норматив хокукый актлары нигезендә дәүләт яклавына тиеш.

4. Контроль-хисап палатасының вазыйфаи затлары һөнәри бәйсезлек гарантияләренә ия.

5. Контроль-хисап палатасының вазыйфаи затлары жирле бюджет акчалары исәбеннән квалификациясен арттыруга хокуклы.

6. Контроль-хисап палатасы рәисе һәм аудиторлары, түбәндәге очрақларда, район Советы карары нигезендә вазыйфаларыннан вакытыннан алда азат ителә:

1) аларга карата суд карарының закон көченә керүе;

2) аларны хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалануга сәләте чикләнгән дип тану суд карары белән;

3) Россия Федерациясе гражданлыгыннан чыгу яисә чит ил гражданлыгы сатып алу йә Россия Федерациясе гражданының чит ил территориясендә даими яшәү хокукын раслый торган башка документ алу;

4) отставка турында язмача гариза бирү;

5) үзләренә йөкләнгән вазыйфаи вәкаләтләрне гамәлгә ашырганда яисә вазыйфаи вәкаләтләрне явызларча файдаланганда Россия Федерациясе законнары таләпләрен бозу, әгәр район Советы депутатларының билгеләнгән саныннан күпчелекне вакытыннан алда азат итү турындагы карар өчен тавыш бирсә;

6) вазыйфада булуның иң чик яшендәге федераль закон нигезендә район Советы карарында билгеләнгән казанышлар;

7) әлеге Нигезләмәнең 6 статьясындагы 2-3 өлешләрендә каралган хәлләрне ачыклау.

5 бүлек. Контроль-хисап палатасы эшчәнлегә

8 статья. Контроль-хисап палатасының вәкаләтләре

1. Контроль-хисап палатасы түбәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыра:

1) район бюджеты акчаларын, шулай ук Россия Федерациясе законнарында каралган очрақларда башка чараларны файдалануның законлылыгын һәм нәтижәлелеген тикшереп торуну оештыру һәм гамәлгә ашыру;

2) район бюджеты проектларына экспертиза, аның күрсәткечләренә нигезләгән тикшерү һәм анализлау;

3) район бюджеты үтәлеше турындагы еллык хисапны тышкы тикшерү;

4) «Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләренә сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында» 2013 елның 5 апрелендәге 44-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Товарлар, эшләр һәм хезмәт күрсәтүләренә сатып алу өлкәсендә аудит үткөрү;

5) муниципаль милекне формалаштыру, идарә итү һәм күрсәтмәнең нәтижәлелеген бәяләү, мондый милекне төзүнең, мондый милек белән идарә итүнең һәм аның белән эш итүнең билгеләнгән тәртибен үтәүне тикшереп тору (интеллектуаль эшчәнлек нәтижәләренә аерым хокукларны да кертеп);

6) район бюджеты акчалары исәбеннән салым һәм башка ташламалар һәм өстенлекләрне, бюджет кредитлары бирүнең нәтижәлелеген бәяләү, шулай ук муниципаль гарантияләр бирүнең һәм йөкләмәләренә юридик затлар һәм индивидуаль эшкуарлар тарафыннан район бюджеты акчалары исәбеннән башкарылган алыш-бирешләр буенча башка ысуллар белән үтәүне тәмин итүнең законлылыгын бәяләү;

7) муниципаль хокукый актлар проектларына районның чыгым йөкләмәләренә кагылышлы өлешендә экспертиза, жирле бюджет керемнәрен үзгәртүгә китерә торган муниципаль хокукый актлар проектларына, шулай ук муниципаль программаларга (муниципаль программалар проектларына) экспертиза;

8) районда бюджет процессын анализлау һәм мониторинглау, шул исәптән бюджет процессында ачыкланган тайпылышларны бетерү һәм Россия Федерациясе бюджет законнарын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләү;

9) агымдагы финанс елда район бюджетын үтәүне оештыруны тикшереп тору һәм башкаруны оператив анализлау, квартал саен район бюджетын үтәүнең барышы турында, Спас муниципаль районы Советына һәм Спас муниципаль районы башлыгына үткәрелгән контроль һәм эксперт-аналитик чараларның нәтижәләре турында мәгълүмат тапшыру;

10) муниципаль эчке һәм тышкы бурычның торышын тикшереп торуну гамәлгә ашыру;

11) Контроль-хисап палатасы компетенциясе чикләрендә муниципаль берәмлекнең стратегик планлаштыру документларында каралган районның социаль-иқтисадый үсеш максатларына ирешүнең гамәлгә ашырылуын, куркынычларын һәм нәтижәләрен бәяләү;

12) коррупциягә каршы көрәшкә юнәлдерелгән чараларда вәкаләтләр чикләрендә катнашу;

13) федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында, Спас муниципаль районы Советының уставында һәм норматив хокукый актларында билгеләнгән тышкы муниципаль финанс контроле өлкәсендәге башка вәкаләтләр.

2. Тышкы дәүләт һәм муниципаль финанс контроле Контроль-хисап палатасы тарафыннан башкарыла:

1) Спас муниципаль районы муниципаль милкендәге мөлкәтне куллансалар, жирле үзидарә органнарына һәм муниципаль органнарда, муниципаль учреждениеләргә һәм муниципаль берәмлекнең унитар предприятиеләренә, шулай ук башка оешмаларга карата;

2) Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очракларда башка затларга карата.

9 статья. Тышкы муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру рәвешләре

1. Тышкы муниципаль финанс контроле контроль-хисап палатасы тарафыннан контроль яисә эксперт-аналитик чаралар рәвешендә гамәлгә ашырыла.

2. Контроль-хисап палатасы контроль чара үткәргәндә тиешле акт (акт) төзелә, ул тикшерелә торган органнар һәм оешмалар житәкчеләренә житкерелә. Контроль-хисап палатасы акт (актлар) нигезендә хисап төзелә.

3. Эксперт-аналитик чараны үткәргәндә Контроль-хисап палатасы хисап яисә бәяләмә төзи.

10 статья. Тышкы муниципаль финанс контроле стандартлары.

1. Тышкы муниципаль финанс контролен гамәлгә ашырганда контроль-хисап палатасы тышкы муниципаль финанс контроле стандартларына

житәкчелек итә.

2. Тышкы муниципаль финанс контроле стандартларын эшләү контроль-хисап палатасы тарафыннан гамәлгә ашырыла:

1) Россия Федерациясе Хисап палатасы һәм (яисә) Татарстан Республикасы Хисап палатасы тарафыннан расланган гомуми таләпләр нигезендә жирле үзидарә органнарына һәм муниципаль органнарга, муниципаль учреждениеләргә һәм муниципаль унитар предприятиеләргә карата;

2) башка оешмаларга карата - федераль законда билгеләнгән гомуми таләпләр нигезендә.

3. Тышкы муниципаль финанс контроле стандартларын әзерләгәндә дәүләт контроле, аудит һәм финанс хисабы өлкәсендә халыкара стандартлар исәпкә алына.

4. Тышкы муниципаль финанс контроле стандартлары Россия Федерациясе законнарына һәм Татарстан Республикасы законнарына каршы килә алмый.

11 статья. Контроль-хисап палатасы эшчәнлеген планлаштыру

1. Контроль-хисап палатасы үз эшчәнлеген еллык планнар нигезендә гамәлгә ашыра, алар районда финанс контроле буенча ведомствоара координация советы әгъзалары белән килештереп эшләнә һәм аның тарафыннан мөстәкыйль раслана.

2. Контроль-хисап палатасының эш планы планлаштырыла торган чорга кадәрге айның 30 числосына кадәр раслана.

3. Контроль-хисап палатасының эш планына район Советының планлаштырыла торган чорга кадәрге айның 15 числосына кадәр контроль-хисап палатасына жиберелгән тиешле карарлар, тәкъдимнәр һәм мөрәжәгатьләр белән рәсмиләштерелгән йөкләмәләре һичшиксез кертелергә тиеш.

4. Контроль-хисап палатасының эш планын үзгәртү буенча район Советы, район башлыгы тәкъдимнәре контроль-хисап палатасы тарафыннан укырга кергән көннән алып 10 көн эчендә карала.

12 статья. Контроль-хисап палатасы регламенты

1. Контроль-хисап палатасы эшчәнлегенә юнәлешләренә эчтәлегенә, контроль һәм эксперт-аналитик чараларны алып бару, әзерләү һәм уздыру тәртибе һәм Контроль-хисап палатасының эчке эшчәнлегенә башка мәсьәләләре Контроль-хисап палатасы Регламенты белән билгеләнә.

2. Контроль-хисап палатасы регламенты Контроль-хисап палатасы Коллегиясе тарафыннан кабул ителә һәм контроль-хисап палатасы рәисе тарафыннан раслана.

13 статья. Контроль-хисап палатасы эшчәнлеген оештыру буенча контроль-хисап палатасы рәисе һәм аудиторларының вәкаләтләре

1. Контроль-хисап палатасы рәисе:

1) Контроль-хисап палатасы эшчәнлегенә гомуми житәкчелек итә;

2) Контроль-хисап палатасы эшчәнлегенә, үткәрелгән контроль һәм эксперт-аналитик чаралар нәтижәләре турында район Советына һәм район башлыгына еллык хисап бирә;

3) Россия Федерациясе дәүләт органнары, Татарстан Республикасы дәүләт органнары һәм жирле үзидарә органнары белән мөнәсәбәтләрдә контроль-хисап палатасын тәкъдим итә;

4) Контроль-хисап палатасы хезмәткәрләренең структур бүлекчәләре һәм вазыйфай регламентлары турында нигезләмәләренә раслый;

5) контроль-хисап палатасы аппараты хезмәткәрләрен яллау һәм эштән азат итү вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

6) контроль-хисап палатасы эшчәнлеген оештыру мәсьәләләре буенча хокукый актлар (боерыклар, боерыклар) чыгара;

7) контроль-хисап палатасы эшчәнлеген тәмин итүгә юнәлдерелгән башка хокукларны һәм бурычларны гамәлгә ашыра.

2. Контроль-хисап палатасы аудиторлары Контроль-хисап палатасы эшчәнлегенә юнәлешләрнең житәклиләр, контроль һәм эксперт-аналитик чаралар житәкчеләре булырга мөмкин. Контроль-хисап палатасы аудиторлары үз компетенцияләре чикләрендә Контроль-хисап палатасы Регламентында билгеләнгән, житәкчелек итүче юнәлешләрнең эшчәнлеген оештыру мәсьәләләрен мөстәкыйль хәл итәләр һәм аның нәтижәләре өчен җаваплы булалар.

14 статья. Контроль-хисап палатасы Коллегиясе компетенциясе

Контроль-хисап палатасы коллегиясе үзенең утырышларында түбәндәге мәсьәләләренә карый:

1. Контроль-хисап палатасы эшчәнлегенә турында еллык хисап;
2. Контроль-хисап палатасының эш планнары;
3. Тышкы муниципаль финанс контроле стандартлары;
4. Контроль һәм эксперт-аналитик чаралар нәтижәләре; контроль-хисап палатасының күрсәтмәләрен һәм күрсәтмәләрен җибәрү;
5. Контроль-хисап палатасы Регламентында каралган башка мәсьәләләр.

15 статья. Контроль-хисап палатасы вазыйфай затлары таләпләрен үтәүнең мәжбүри булуы.

1. Контроль-хисап палатасы вазыйфай затларының Россия Федерациясе законнарында, муниципаль норматив хокукый актларда билгеләнгән үз вазыйфай вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле таләпләре һәм соратулары жирле үзидарә органнары һәм муниципаль органнар, тышкы муниципаль финанс контроле гамәлгә ашырыла торган оешмалар (алга таба шулай ук - тикшерелә торган органнар һәм оешмалар) тарафыннан үтәлү өчен мәжбүри була.

2. Контроль-хисап палатасы вазыйфай затларының законлы таләпләрен һәм сорауларын үтәмәү, шулай ук алар өстенә йөкләнгән вазыйфай вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга каршы тору Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнгән җаваплылыкны үз артыннан ияртә.

16 статья. Контроль-хисап палатасы вазыйфай затларының хокуклары, бурычлары һәм җаваплылыгы

1. Контроль-хисап палатасының аларга йөкләнгән вазыйфай затлары түбәндәгеләргә хокуклы:

- 1) тикшерелә торган органнар һәм оешмалар били торган территориягә һәм

биналарга каршылыксыз керергә, аларның документларына һәм материалларына керү мөмкинлеге булырга, шулай ук алар биләгән территорияләргә һәм биналарны карарга;

2) ялган, ялган, урлаулар, явыз ният белән явызларча файдалану һәм әлеге хокукка каршы гамәлләргә юл куймау очрагында кассалар, касса һәм хезмәт урыннары, тикшерелүче органнар һәм оешмаларның складлары һәм архивлары бастырып чыгарырга, Россия Федерациясә законнарында билгеләнгән цикләүләргә исәпкә алып, документлар һәм материалларны алырга. Кассаларны, касса һәм хезмәт урыннарын, складларны һәм архивларны бастырып чыгару, документлар һәм материалларны алу тикшерелә торган органнар һәм оешмаларның вәкаләтле вазыйфай затлары катнашында һәм тиешле актлар төзү белән башкарыла;

3) үз компетенциясә чикләрендә федераль башкарма хакимият органнарының территориаль органнары һәм аларның структур бүлекчәләре, дәүләт хакимияте органнары һәм Татарстан Республикасы дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары һәм муниципаль органнар, оешмалар вазыйфай затларына гарызнамәләр җибәрергә;

4) үз компетенциясә чикләрендә тикшерелә торган органнар һәм оешмаларның җитәкчеләреннән һәм башка вазыйфай затларыннан контроль чаралар уздырганда ачыкланган хокук бозулар фактлары буенча язма аңлатмалар бирүне, шулай ук билгеләнгән тәртиптә таныкланган документларның кирәкле күчәрмәләрен таләп итәргә;

5) тикшерелә торган органнар һәм оешмаларның вазыйфай затлары тарафыннан тикшерү чараларын үткәргәндә соралган документлар һәм материалларны тапшырмау яки вакытында тапшырмау фактлары буенча актлар төзәргә;

6) үз компетенциясә кысаларында тикшерелә торган органнар һәм оешмаларның финанс-хужалык эшчәнлегенә кагылышлы барлык кирәкле документлар, шул исәптән билгеләнгән тәртиптә Дәүләт, хезмәт, коммерция һәм закон белән саклана торган башка серләргә үз эченә алган документлар белән танышырга;

7) тикшерелә торган органнар һәм оешмаларның финанс-хужалык эшчәнлегенә кагылышлы һәм тикшерелә торган органнар һәм оешмаларның мәгълүмат базаларында Электрон формада саклана торган мәгълүмат белән, шул исәптән билгеләнгән тәртиптә Дәүләт, хезмәт, коммерция һәм закон тарафыннан саклана торган башка серләргә үз эченә алган мәгълүмат белән танышу;

8) мәгълүматларның электрон базаларына техник документлар белән танышу;

9) административ хокук бозулар турында беркетмәләр төзәргә, әгәр мондый хокук Россия Федерациясә законнарында каралган булса.

2. Контроль-хисап палатасының вазыйфай затлары, әлеге статьяның 1 өлешендәге 2 пункттында каралган очракта кассалар, касса һәм хезмәт бүлмәләре, складлар һәм архивлар мөһерләнгән, документлар һәм материаллар алынган очракта, бу хакта Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә контроль-хисап палатасы рәисенә кичекмәстән (24 сәгать эчендә) хәбәр итәргә тиеш.

3. Контроль-хисап палатасының вазыйфай затлары тикшерелә торган органнарның һәм оешмаларның оператив-хужалык эшчәнлегенә тикшынырга, шулай ук контроль чаралар уздырганда алынган мәгълүматны фаш итәргә,

контроль чаралар тәмамланганчы һәм тиешле актлар һәм хисаплар төзегәнче үз нәтижәләрен хәбәрдарлыкларга тапшырырга хокуклы түгел.

4. Контроль-хисап палатасының вазыйфай затлары тикшерелә торган органнарда һәм оешмаларда контроль һәм эксперт-аналитик чаралар уздырганда мәгълүм булган дәүләт, хезмәт, коммерция һәм закон белән саклана торган башка серне сакларга, контроль һәм эксперт-аналитик чаралар үткәргә, аларның нәтижәләрен тиешле актларда, хисапларда һәм бәяләмәләрдә объектив һәм дөрөс чагылдырырга тиеш.

5. Контроль-хисап палатасының вазыйфай затлары «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «Дәүләт Вазыйфаларын биләүче затлар һәм аларның керемнәренә башка затлар чыгымнарының туры килүен тикшереп торы турында» 2012 елның 3 декабрдәге 230-ФЗ номерлы Федераль закон, «Аерым категориядәге затларга Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны һәм счетлары (кертемнәре) булуны, акчалар һәм кыйммәтле әйберләр саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яисә) алардан файдалануны тыю турында» 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән чикләүләренә, тыюларны, бурычларны үтәргә тиеш.

6. Контроль-хисап палатасының вазыйфай затлары үзләре уздыра торган контроль һәм эксперт-аналитик чараларның дөрөслеге һәм нәтижәләренә объективлыгы, шулай ук дәүләт һәм башка закон белән саклана торган серләренә фаш итү өчен Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы булалар.

7. Контроль-хисап палатасы рәисе һәм аудиторлары район Советы, аның органнарының киңәш бирү тавышы хокукына ия утырышларында, район башкарма комитеты утырышларында, район башлыгы каршындагы координация һәм киңәшмә органнары эшендә катнашырга хокуклы.

17 статья. Контроль-хисап палатасына мәгълүмат бирү.

1. Тикшерелә торган органнар һәм оешмалар Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән срокларда Контроль-хисап палатасы гарызнамәләре буенча контроль һәм эксперт-аналитик чаралар уздыру өчен кирәкле мәгълүматны, документларны һәм материалларны бирергә тиеш.

2. Контроль-хисап органнары тарафыннан әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән запросларны җибәрү тәртибе Татарстан Республикасы законнары яисә муниципаль норматив хокукый актлар һәм контроль-хисап палатасы регламенты белән билгеләнә.

3. Контроль-хисап палатасы тарафыннан контроль чараларын гамәлгә ашырганда тикшерелүче органнар һәм оешмалар Контроль-хисап палатасының вазыйфай затларына район бюджетын формалаштыру һәм үтәү, район милкен куллану, тикшерелә торган оешмалар тарафыннан кулланыла торган мәгълүмат системалары һәм аларга техник документлар, шулай ук Контроль-хисап палатасы тарафыннан аның вәкаләтләрен башкару өчен кирәкле башка документлар белән танышу мөмкинлеген тәмин итәргә тиеш.

Тикшерелә торган органнар һәм оешмалар җитәкчеләре контроль-хисап палатасының вазыйфай затлары эше өчен кирәкле шартлар тудырырга, Контроль-хисап палатасының тиешле вазыйфай затларын тәмин итәргә, белешмә хокукый системаларга, Интернет мәгълүмат-телекоммуникация

челтәренә керү мөмкинлеге белән жиһазландырылган контроль-хисап палатасының тиешле вазыйфай затларын тәмин итәргә бурычлы.

4. Районның финанс-бюджет палатасы законнарда билгеләнгән срокларда Контроль-хисап палатасына районның жыелма бюджет язмасы расланган бюджет хисабын, касса планын һәм аларга үзгәрешләр жиберә.

5. Районның бюджет акчаларының баш администраторлары законнарда билгеләнгән срокларда Контроль-хисап палатасына жыелма бюджет хисабын жиберә.

6. Контроль-хисап палатасының контроль һәм эксперт-аналитик чараларны үткөрү өчен кирәкле мәгълүматны, документларны һәм материалларны үз вакытында тапшырмасы яисә үз вакытында тапшырмасы, шулай ук мәгълүматны, документларны һәм материалларны тулы күләмдә тапшырмау яисә дөрөс булмаган мәгълүмат, документлар һәм материаллар бирү Россия Федерациясе законнары һәм (яисә) Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнгән җаваплылыкны үз артыннан ияртә.

18 статья. Контроль-хисап палатасы күрсәтмәләре һәм күрсәтмәләре

1. Контроль-хисап палатасы контроль чаралар үткөрү нәтижәләре буенча жирле үзидарә органнарына һәм муниципаль органнарда, тикшерелә торган органнарда һәм оешмаларда һәм аларның вазыйфай затларына ачыкланган бюджет һәм башка җитешсезлекләргә бетерү, районга матди зыян китерүне булдырмау яки китерелгән зыянны каплау, хокук бозуларда гаепле вазыйфай затларны җаваплылыкка тарту, шулай ук бозуларны кисәтү, бетерү һәм кисәтү буенча чаралар күрү өчен күрсәтмәләргә кертергә хокуклы.

2. Контроль-хисап палатасын тәкъдим итү контроль-хисап палатасы рәисе тарафыннан имзалана.

3. Жирле үзидарә органнары, муниципаль органнар, башка оешмалар күрсәтмәдә күрсәтелгән срокта яисә, әгәр вакыт күрсәтелмәгән булса, аны алган көннән алып 30 көн эчендә күрсәтмәне үтәү нәтижәләре буенча кабул ителгән карарлар һәм чаралар турында контроль-хисап палатасына язма рәвештә хәбәр итәргә тиеш.

4. Тикшеренү һәм кисәтү буенча кичектергесез чаралар таләп итә торган хокук бозулар ачыкланган очракта, вазыйфай затлар контроль-хисап чараларының контроль-хисап палатасын үткөрүгә комачаулаган очракта, шулай ук контроль-хисап палатасы тәкъдимнән карау срокларын үтәмәгән очракларда жирле үзидарә органнарына һәм тикшерелә торган оешмаларда һәм аларның вазыйфай затларына күрсәтмә жиберә.

5. Контроль-хисап палатасы күрсәтмәсендә конкрет хокук бозулар һәм күрсәтмә чыгаруның конкрет нигезләргә күрсәтелгән күрсәтмә булырга тиеш.

6. Контроль-хисап палатасы күрсәтмәсенә Контроль-хисап палатасы рәисе кул куя.

7. Контроль-хисап палатасы күрсәтмәсе анда билгеләнгән срокларда үтәлгәргә тиеш.

8. Күрсәтмәнең үтәлү вакыты Контроль-хисап Палатасы карары буенча озайтылырга мөмкин, ләкин бер тапкырдан да артык түгел.

9. Контроль-хисап палатасы күрсәтмәсен яисә күрсәтмәсен үтәмәү Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән җаваплылыкка китерә.

10. Тикшерү чаралары уздырганда район бюджеты акчаларын законсыз

файдалану фактлары ачыкланган очракта, Контроль-хисап палатасы кичекмәстән контроль чаралар материалларын хокук саклау органнарына тапшыра.

19 Статья. Тикшерелә торган органнар һәм оешмаларның хокуклары гарантияләре.

1. Контроль чаралар уздырганда контроль-хисап палатасы тарафыннан төзелгән актлар тикшерелүче органнар һәм оешмалар житәкчеләренә житкерелә. Тикшерелә торган органнар һәм оешмалар житәкчеләренә Татарстан Республикасы Законында билгеләнгән срокларда бирелгән аңлатмалары һәм искәrmәләре актларга кушып бирелә һәм алга таба аларның аерылгысыз өлеше булып тора.

2. Тикшерелә торган органнар һәм оешмалар һәм аларның вазыйфай затлары тикшерү-хисап палатасының тулысынча яки өлешчә күрсәтмәләренә гамәлдә булмавын тану турында гариза белән судка мөрәжәгать итәргә, шулай ук Контроль-хисап палатасының гамәлләренә (гамәл кылмауларына) шикаять белән район Советына мөрәжәгать итәргә хокуклы. Гариза бирү күрсәтмәненә гамәлдә булуын туктатмый.

20 Статья. Контроль-хисап палатасының дәүләт һәм муниципаль органнары белән хезмәттәшлеге.

1. Контроль-хисап палатасы үз эшчәнлеген тормышка ашырганда районның башка жирле үзидарә органнары, Россия Федерациясе Үзәк Банкының территориаль идарәләре, Федераль казначылыкның территориаль органнары, Татарстан Республикасы Финанс министрлыгының Казначылык Департаментының территориаль органнары, салым органнары, прокуратура органнары, Россия Федерациясенә, Татарстан Республикасының, районның башка хокук саклау, күзәтчелек һәм контроль органнары белән хезмәттәшлек итәргә, алар белән хезмәттәшлек турында килешүләр төзәргә хокуклы., контроль һәм экспертиза-аналитика эшчәнлегенә нәтижәләре, норматив һәм методик материаллар белән алмашу.

2. Контроль-хисап палатасы үз эшчәнлеген тормышка ашырганда башка муниципаль берәмлекләренә контроль-хисап органнары, Россия Федерациясе Хисап палатасы, Татарстан Республикасы Хисап палатасы белән хезмәттәшлек итәргә, алар белән хезмәттәшлек һәм үзара хезмәттәшлек турында килешүләр төзәргә, Татарстан Республикасы Тикшерү-хисап органнары берләшмәләренә (ассоциациясенә) керергә хокуклы.

3. Үз эшчәнлеген координацияләү максатларында Контроль-хисап палатасы һәм башка жирле үзидарә органнары вакытлы да, даими эшләнүче уртақ Координация, консультация, киңәшмә һәм башка эшче органнар оештыра ала.

4. Контроль-хисап палатасы Татарстан Республикасы Хисап палатасы белән уртақ контроль һәм эксперт-аналитика чараларын планлаштырырга һәм үткәргәргә хокуклы.

5. Контроль-хисап палатасы килешү нигезендә үткәргән контроль һәм эксперт-аналитик чараларда катнашырга аудитор оешмаларын, аерым белгечләренә жәлеп итәргә хокуклы.

21 Статья. Контроль-хисап палатасы эшчэнлеге турында мэгълүматтан файдалануны тээмин итү.

1. Контроль-хисап палатасы, үз эшчэнлеге турында мэгълүматка үтемлелекне тээмин итү максатларында, район Советының Интернет мэгълүмат-телекоммуникация челтэрендэ (алга таба - Интернет челтэре) рэсми сайтында урнаштырыла һәм массакүлэм мэгълүмат чараларында үткэрелгән контроль һәм эксперт-аналитик чаралар, аларны уздырганда ачыкланган хокук бозулар, кертелгән күрсәтмэлэр һәм күрсәтмэлэр, шулай ук алар буенча кабул ителгән карарлар һәм чаралар турында мэгълүмат урнаштыра.

2. Контроль-хисап палатасы ел саен үз эшчэнлеге турында район Советына хисап бирэ. Элеге хисап массакүлэм мэгълүмат чараларында басылып чыга һәм Интернет челтэрендэ район Советы тарафыннан карап тикшерелгәннән соң гына урнаштырыла.

3. Контроль-хисап палатасы эшчэнлеге турында мэгълүматны массакүлэм мэгълүмат чараларында бастырып чыгару һәм Интернет челтэрендэ урнаштыру тәртибе Контроль-хисап палатасы Регламенты нигезендэ гамәлгә ашырыла.

6 бүлек. Контроль-хисап палатасының мөлкәте һәм финанс белән тээмин ителеше

22 статья. Контроль-хисап палатасының мөлкәте

1. Контроль-хисап палатасының мөлкәтен формалаштыру чыганагы - Район бюджеты.

2. Контроль-хисап палатасының мөлкәте аның балансындагы мөлкәттән тора. Контроль-хисап палатасы оператив идарэ хокукында милекчегә тапшырылган мөлкәткә ия, аннан файдалана һәм аның белән эш итэ.

3. Контроль-хисап палатасы үз йөкләмэләре буенча аның карамагында булган акчалар чикләрендэ жавап бирэ. Алар житмэгәндэ, аның йөкләмэләре буенча субсидия жаваплылык үзләренә беркетелгән милекчесенә йөкләнэ.

23 статья. Контроль-хисап палатасы эшчэнлеген финанс белән тээмин итү.

1. Контроль-хисап палатасы эшчэнлеген финанс белән тээмин итү үзенә йөкләнгән вәкаләтләрне гамәлгә ашыруны тээмин итэргә мөмкинлек бирэ торган күләмдә күздэ тотыла.

2. Контроль-хисап палатасы эшчэнлеген тээмин итү чыгымнары Район бюджетында Россия Федерациясе бюджетлары чыгымнары классификациясе нигезендэ аерым юл белән карала.

3. Бюджет акчаларының һәм муниципаль мөлкәтнең контроль-хисап палатасыннан файдалануны тикшереп тору район Советы карарлары нигезендэ гамәлгә ашырыла.

Бүлек 7. Контроль-хисап палатасын бетерү һәм үзгәртеп кору тәртибе

24 Статья. Контроль-хисап палатасын бетерү һәм үзгәртеп кору тәртибе.

1. Контроль-хисап палатасын үзгәртеп кору һәм Бетерү Россия Федерациясе

һәм Татарстан Республикасы граждан законнарында каралган тәртиптә һәм рәвешләрдә башкарыла.

2. Контроль-хисап палатасын үзгәртеп кору, бетерү турында карарны районның гамәлгә куючы-Советы кабул итә.

3. Район Советы гамәлдәге законнар нигезендә бетерү тәртибен һәм срокларын билгели, ликвидация комиссиясен билгели, ликвидация балансын раслый.

4. Ликвидация комиссиясе билгеләнгәннән соң, аңа ликвидацияләнгән торган контроль-хисап палатасының эшләр белән идарә итү вәкаләтләре күчә.

5. Ликвидация комиссиясе контроль-хисап палатасына китерелгән зыян өчен гамәлдәге закон нормалары буенча жавап тотат.

6. Кредиторларның таләпләрен канәгатьләндергәннән соң калган Контроль-хисап палатасының милке, ликвидацияләгән очракта, район милкенә тапшырыла.

7. Контроль-хисап палатасын үзгәртеп кору Контроль-хисап палатасының хокуклары һәм бурычлары аның хокук давамчысына күчүгә китерә.

8 бүлек. Нигезләмәгә үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү.

25 статья. Әлеге Нигезләмәгә үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү тәртибе.

1. Әлеге Нигезләмәгә үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү район Советы карары белән гамәлгә ашырыла.

2. Әлеге Нигезләмәгә кертелгән үзгәрешләр һәм өстәмәләр законда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәве мизгеленнән үз көченә керә.